

Зміст журналу за 2020 рік

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МОВИ Й ЛІТЕРАТУРИ**ОФІЦІЙНО**

Методичні рекомендації щодо викладання української мови і літератури у 2020/2021 н. р. 7-8

НА ЧАСІ**Обговорюємо проект Державного стандарту базової середньої освіти**

БАГАН ОЛЕГ. Виховуємо суспільство меркантилістів 7-8

БЕРНАДСЬКА НІНА. Виховаємо фінансистів чи манкуртів? 5

ДАНИЛЮК-ТЕРЕЩУК ТЕТЯНА. Чи ж вистоїть Україна без української літератури? 6

КЛОЧЕК ГРИГОРІЙ. Когнітивні дисонанси сучасної літературної освіти 6

МИКИТЮК ВОЛОДИМИР. Інтеграція в навчанні, а не знищення української літератури. 6

МОКЛИЦЯ МАРІЯ. Літературна освіта: прагматична версія. 5

ПАХАРЕНКО ВАСИЛЬ. Зберегти літературу в школі . . . 6

РОМАНОВ СЕРГІЙ. Принагідні зауваги до стандартизованих стандартів. 6

СІРУК ВІКТОРІЯ. Реформи чи псевдоновації? 7-8

СКОРИНА ЛЮДМИЛА. «Камо грядеши», Нова українська школа? або Мова + / – література . . . 7-8

СЛОНЬОВСЬКА ОЛЬГА. Бути чи не бути урокам української літератури в школі? 5

ЯБЛОНСЬКА ОЛЬГА. Українська література як державна стратегія України. 5

* * *

АМЕРХАНЯН СВИТЛАНА. Урок української мови з елементами розвитку критичного мислення (9 клас). . . 2

БОНДАРЕНКО ЮРІЙ. Словесно-стильовий аналіз літературного твору в школі. 5

БОСАК СВИТЛАНА. Фразеологічне багатство української мови (10 клас) 2

БУТУРЛИМ ТЕТЯНА. Інноваційний підхід до вивчення іменника. 11

ГЕТА ОЛЕНА. Написання не з дієприкметниками (7 клас) 11

ГРІГА ОЛЬГА. Вінок слави Котляревському (Узагальнюємо вивчене про життєтворчість мистця) (9 клас) 12

КОЗЛОВА ТЕТЯНА. Вивчення механізмів забезпечення милозвучності української мови (10 клас). 3

КУЗНЕЦОВА ОЛЕНА. Самостійна робота як засіб самоосвіти учнів 3

ЛЕЩЕНКО ВІКТОРІЯ. «Прихований навчальний план у школі» як фундамент укорінення дискримінаційних практик і стереотипів у суспільстві 12

ЛАВРЕНЮК ВІОЛЕТТА. Інноваційний і традиційний підходи у викладанні лінгвістичних дисциплін 2

НАГОРНА АЛЛА. Вивчаємо складні речення (9 клас) . . . 9

ОСКИРКО ОЛЕКСІЙ. Повторення вивченого з мови (Урок-гра у 10 класі) 1

ПЕРФІЛОВА НАТАЛІЯ. Інтегрований урок контекстуального аналізу поезії Олександра Олеся «Чари ночі» (10 клас) 5

ПЕТРИВ МАРІЯ. Узагальнення й систематизація вивченого з теми «Дієприслівник» (7 клас). 12

ПОХИЛЬКО ЛІЛІЯ. Микола Вінграновський. Гуманізм повісті «Сіроманець» (5 клас) 4

РЕВА ОЛЕНА. Урок до Міжнародного дня рідної мови із використанням текстоцентричних технологій (9 клас). . 1

РЕШЕТНЯК ТЕТЯНА, РЕШЕТНЯК ЮЛІЯ. Кольоронастрій поезії Максима Рильського «Осінь-малляр із палітрою пишною...» (Бінарний урок української літератури та образотворчого мистецтва) (5 клас) 4

СИДОРЕНКО ТЕТЯНА. Вивчаємо односкладні безособові речення (8 клас) 7-8

СИДОРЕНКО ТЕТЯНА. Почуття безмежної любові сина до матері в поезії Андрія Малишка «Пісня про рушник» (7 клас) 4

СИМОНЕНКО ІРИНА. Правила вживання апострофа (5 клас) 2

СОРОКА ГАЛІНА. Урок за новелою Ольги Кобилянської «Valse melancholique» (10 клас). 1

ТКАЧ ПОЛІНА. До питання про читацьку грамотність (За підсумками PISA-2018) 9

УГНІЧ РУСЛАНА, АНДРІЄНКО ОЛЬГА. «Із янголом на плечі» (Бінарний урок з української літератури та обслуговуючої праці у 8 класі). 12

ФІНКЛЕР ЛЮДМИЛА. Повторення вивченого про займенник (6 клас) 3

ХАНДРУК ЛІНА. Вивчаємо звертання у 5 класі 4

ЧАЙКА ЛЕСЯ. STREAM-квест: пізнаємо Шевченка (5 клас) 3

ЧАЙКА ЛЕСЯ. STREAM-квест «Топвинахідники»: українські науковці, чиї винаходи змінили світ (7 клас). 9

ЩАЦЬКА НАТАЛІЯ. Формування читацького інтересу (Форми заохочення здобувачів освіти). 1

ШЕВЧЕНКО НАТАЛІЯ. Рольова гра на уроці української літератури (Урок-узагальнення за творчістю Тараса Шевченка) (9 клас). 3

ШЕВЧЕНКО ОКСАНА. Числівники кількісні і порядкові (6 клас). 1

ШТЕФУРЯК НАТАЛІЯ. Вивчаємо творчість Богдана Лепкого (7 клас) 1

ЮДІНА ОЛЕНА. Вивчаємо лірику Володимира Сосюри (8 клас). 11

КОМПЕТЕНТІСНЕ НАВЧАННЯ

НОВОСЬОЛОВА ВАЛЕНТИНА. Результати проведення PISA-2018 як інструмент підвищення рівня сформованості читацької компетентності учнів 7-8

УГНІЧ РУСЛАНА, БІЛОШИЦЬКА АЛЛА. Прийоми критичного мислення та візуалізація навчання як засоби розвитку ключової компетентності «уміння вчитися впродовж життя» 4

РОБІТНЯ СЛОВЕСНИКА

- ПАРЦЕЙ НАТАЛІЯ.** З енциклопедії народного життя (Вивчаємо прислів'я та приказки в 5 класі); Історична основа повістей «Захар Беркут» Івана Франка і «Тарас Бульба» Миколи Гоголя (9 клас) 11
- ПЕРФІЛОВА НАТАЛІЯ.** Вивчаємо життєтворчість Ліни Костенко (7 клас); «Поезія – це завжди неповторність» (Сценарій позакласного заходу); Вивчення повісті-казки Марини Павленко «Русалонька із 7-В, або Прокляття роду Кулаківських» (7 клас). 2

ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

- Радість, упевненість, творчість – це наша школа (СЗОШ I-III ступенів № 5 ім. Л. І. Бугаєвської м. Горішні Плавні) 10
- ПЕЧОНКІНА ЛАРИСА.** Узагальнюємо та систематизуємо знання про текст і складне синтаксичне ціле 10
- РАШИНА ОЛЕНА.** «До джерела словесних скарбів» (Літературно-історичний форум) 10
- ШУТЬ НАТАЛІЯ.** Володимир Ковпак: лікар за професією, мистець за покликанням. 10

ІВАН КАРПЕНКО-КАРИЙ: НАУКОВЕ ПІЗНАННЯ І МЕТОДИЧНЕ ОПРАЦЮВАННЯ

- АМЕРХАНЯН СВІТЛАНА.** «Гроші – добрий слуга, та поганий хазяїн...» (Урок за п'єсою Івана Карпенка-Карого «Сто тисяч» з елементами критичного мислення) (8 клас) 9
- ВЕЧЕРОВА КАТЕРИНА.** Життя і творчість Івана Карпенка-Карого (Літературні диктанти та кросворди) 9
- ВІВЧАРИК НАТАЛІЯ.** Вивчення творчості Івана Карпенка-Карого на уроках української літератури в 10 класі. 9

ПОЗАКЛАСНЕ ЧИТАННЯ

- ДУДЧАК ЛІЛІЯ.** Вивчаємо творчість Лариси Даренської (За книжкою «Бабусин букет, або Квіткові казки для Ганнуса») (5 клас) 5
- РУДНИЦЬКА ОЛЬГА.** Урок у літературному кафе. 6

ПОЗАКЛАСНА РОБОТА

- ПІВТОРАК ВІТАЛІЙ, ПІВТОРАК ДАРІЯ, ПІВТОРАК ОКСАНА.** Вишиваний світ Йосипа Кащишина: культуротворча, бібліографічна аура ремінісценцій міжчасся в контексті поезотворення митця 10

МОВОЗНАВСТВО

- ГЕРАСИМЧУК ВАЛЕНТИНА.** Зважай на масу того, що зважуєш (Одиниці вимірювання ваги, маси, об'єму) . . . 4
- ГНАТЮК ЛІДІЯ, ДЯДЕЧКО ЛЮДМИЛА.** Крилаті вислови Шевченка в лексикографічному висвітленні 3
- ЗАДОРЖНИЙ ВАСИЛЬ.** Акцентні параметри дієслів, що виражають однакову дію 11
- ЗАДОРЖНИЙ ВАСИЛЬ.** До питання вивчення творчої спадщини Пантелеймона Куліша (Мовознавчий аспект) 5
- ЗАДОРЖНИЙ ВАСИЛЬ.** Особливості видотворення в дієсловах на -ати в українській мові 9
- КАЛИТА ОКСАНА.** З історії мовних етикетних формул в українському епістолярії (На матеріалі листування Івана Огієнка). 4

- КОЦАР ОЛЬГА.** Фразеологізми з антропоцентричним компонентом: особливості опрацювання. 7-8
- КРАВЕЦЬ ЛАРИСА.** Лінгвопоетичні виміри рідного слова у творчості Тараса Шевченка. 3
- КРАВЕЦЬ ЛАРИСА.** Метафора в системі тропів. 5
- МАСЕНКО ЛАРИСА.** Мовна ситуація України з поглядом соціолінгвістів. 10
- МОЙСІЄНКО АНАТОЛІЙ.** Кореферентні номінації в сонетних текстах Максима Рильського. 1
- ПОВОРОЗНЮК СВІТЛАНА.** Аксиологічність міського дискурсу. 7-8
- ПРИХОДЬКО ЮЛІЯ.** Проблеми повернення літери г до українського правопису в науковому доробку Олександра Рибалка 10
- СІЗОВА КСЕНІЯ, СОШЕНКО СВІТЛАНА.** Німецькі сталі вислови в публіцистичних текстах: особливості функціонування 5
- ХОМ'ЯК ІВАН.** Атрибутивна функція мови 9
- ЮЩУК ІВАН.** Оновлений правопис 1

МОВА АВ ОВО

- ТИЩЕНКО ОКСАНА.** Асоціації в мовному спілкуванні . . . 6
- ТИЩЕНКО ОКСАНА.** Мислення в мовному спілкуванні 11

Осібний погляд

- МАСЕНКО ЛАРИСА.** Українська мова і Росія 3

До мовних глибин

- ЗАДОРЖНИЙ ВАСИЛЬ.** Дрібно не про дрібниці 2
- ЗАДОРЖНИЙ ВАСИЛЬ.** Український Геродот: між текстом і коментарем 4

Слухати й почути

- ТИЩЕНКО КОСТЯНТИН.** Український східний світ: ґаламаґи, витязі 6, 7-8

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО І КОМПАРАТИВІСТИКА

- БАГАН ОЛЕГ.** Парадоксальний інтелектуал на перехрестях доби (До 130-річчя Михайла Рудницького) 1
- БАГАН ОЛЕГ.** Українська культура і ментальність у рецепції великого критика (По 100-літтю смерті Миколи Євшана) 10
- БОЙКО НАДІЯ.** Аристократи духу й праці: діяльність Олександра та Володимира Барвінських на тлі епохи 7-8
- БОРИСЮК ІРИНА.** Лірика Ігоря Калинця: космос, сотворений зі слова. 12
- БОРОНЬ ОЛЕКСАНДР.** Чи знав Тарас Шевченко французьку мову? 3
- БРИЖИЦЬКА СВІТЛАНА.** Зарубіжні відвідувачі Тарасової гори про Тараса Шевченка 5
- ВАСИЛЕНКО ВАДИМ.** Від Достоевського до Хвильового: (ре)візії тоталітаризму в романі «Ost» Уласа Самчука 9
- ДЕРКАЧ ЛАРИСА, КОНСТАНКЕВИЧ ЛАРИСА.** Відгомони смислбуттєвих орієнтирів Першого псалма з Книги псалмів Давида в українській літературі. 3

КИСЛА ЮЛІЯ. Сталінські спектаклі віри, або Як дисциплінували українських письменників у повоєнні роки	6
КРОПИВКО ІРИНА. Мультифренічний дискурс у повісті «Острів Крк» Юрія Іздрика та романи «Сонька» Ігнація Карповича	11
ЛЕВЧУК ТЕРЕЗА. Утопія на магістралі естетичних шукань Лесі Українки.	2
ЛУЦЬО СВІТЛАНА. «Я хочу реконструювати добу і вислухати її людей, згідно з документами...» (Про історичні романи Юрія Косача)	3
МИХАЙЛОВА ТЕТЯНА. Проза Василя Стуса та Франца Кафки	1
НОВИКОВ АНАТОЛІЙ. «Суду історії я не боюся...» (Нарис життя і творчості Марка Кропивницького)	7-8
ПОЛІЩУК ВОЛОДИМИР. «Я для України рідної пишу...» (Непроминальні слова і справи Михайла Старицького).	12
ПРИЛІПКО ІРИНА. Поетика новели Олеса Гончара «Модри Камень»	4
РЕЗНИЧЕНКО ЮЛІЯ. Поняття нарративна модель у сучасному українському літературознавстві	1
РОМАНИШИНА НАТАЛІЯ. Літературна освіта в економічному вимірі (Розвиток підприємливості учнів на уроках вивчення трагікомедії Івана Карпенка-Карого «Сто тисяч»)	12
СІРУК ВІКТОРІЯ. Проза Лесі Українки: мистецькі контексти, інтерпретації	10
СУЛИМА МИКОЛА. Повернення козака/солдата додому: витоки й трансформації сюжету	5
ФЕДУНЬ МАРІЯ. «Скріпив традицію боротьби за волю нації картинами далекого минулого»: Святомир Михайло Фостун – український письменник і громадський діяч, автор історичної прози	5
ФІЛОНЕНКО СОФІЯ. Масова література в школі: заборонений плід чи простір нових можливостей?	10, 11
ХАРЧУК РОКСАНА. Шевченківська тема у щоденниках Олександра Лотоцького і Сергія Єфремова	3
ХОЛЯВКО ІРИНА. Простір таємної свободи: жанрова характеристика щоденникового дискурсу Олександра Довженка з позицій лінгвістики	9
ЮРЧУК ОЛЕНА. «Страх – це кокаїн. Він робить глухими до аргументів розуму, і ти бачиш тільки те, що боїшся побачити»: про фобії в романі Іларіона Павлюка «Танець недоумка»	10
ЯРУЧИК ВІКТОР. Українська література в Польщі: зародження, проблематика, новаторство	7-8
БІБЛІОТЕЧКА ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА	
ВЕЧКАНОВА ГАЛИНА. Творчість Марка Бюєслава в контексті літератури українського резистансу.	11
МОЧЕРНЮК НАТАЛІЯ. «Слова і слів краса невловна» Святослава Гординського	2
НАБИТОВИЧ ІГОР. Поет, у якого «змисл краси нечувано розвинений» (Юрій Дараган)	6
ШВЕЦЬ АЛЛА. «Вона ніколи не була завзятою феміністкою» (Життєтворчість Наталії Кобринської)	4
ДОСЛІДЖУЄ ВЧИТЕЛЬ	
АЗЬОМОВ ВІКТОР. Родоцентричні первні поетичного світу Тараса Шевченка у вірші «У тієї Катерини хата на помості...»	3
ВИХОР АННА, ТУРИК ОЛЕКСАНДР. Національний аспект духовного виміру у збірці Івана Малковича «Подорожник»	2
НАКОНЕЧНА ЄВСТАХІЯ. Мандрівка Франковим краєм у глибину століть	9
ПИСЬМЕННИК ПРО СЕБЕ	
АНДРУСЯК ІВАН: Якби мені тоді хтось сказав, що я писатиму для дітей, я б не повірив і хіба лише розсміявся	7-8
КУПРІЯН ОЛЬГА: письменниця, редакторка, літературна критиканка	2
СЛОВО ПАМ'ЯТІ	
ГИРИЧ ІГОР. Інтелектуал. Редактор. Учений (До 70-річчя від дня народження Олександра Рибалка).	12
ТКАЧ ЛЮДМИЛА. Українська діалектологія як справа всього життя (До 100-річчя від дня народження Валентини Адольфівни Прокопенко).	12
РОЗДУМИ НАД КНИЖКОЮ	
ВАСИЛЕНКО ВАДИМ. Серед імен і книг ХХ століття	11
РИБАЛКІН ВАЛЕРІЙ. Близькосхідні контакти наддніпрянців: новини з минулого	12
ТАРАСЮК ГАЛИНА. Свято «З Батьківщиною в серці» продовжується	5
НОВОЧАСНА ЛІТЕРАТУРА	
ВИНОГРАДОВ ВІКТОР. Шардоне. Вірші	5
КЛИМЕНКО ОЛЕКСАНДР. Новели	1
ДОБА У СЛОВІ	
РИБАЛКО КАТЕРИНА. «Прости нас, Солдате, як зможеш простить...»	9
РЕЦЕНЗІЇ	
БЕРНАДСЬКА НІНА. Роман Пантелеймона Куліша «Чорна Рада»: нова сторінка у його дослідженні	1
ВАСИЛЕНКО ВАДИМ. Поетична топографія Олександра Гордона	1
ХАРЧУК РОКСАНА. Роман, що став найвдалішим дебютом 2019 року	4
Антологія одного вірша	
КУРТАШ-КАРП ЮЛІЯ (4)	
Лірична нота	
ГОЛОТА ЛЮБОВ (3), ДЗЮБЕНКО-МЕЙС НАТАЛІЯ (1, 11), КУЗІВ ОКСАНА (2), МАХНО ВАСИЛЬ (1), О'ЛІП ОЛЕНА (10), СКРЯБІН ОЛЕКСАНДР (9, 11), ФЕДЮК ТАРАС (6), ШАЛАК ОКСАНА (1), ШКАРАБА СЕРГІЙ (7-8), ЮЗЬВ'ЯК ТАНЯ (10), ЯНІЦЬКА НЕОНІЛА (2, 7-8, 9)	
МИСТЕЦЬКА ВІТАЛЬНЯ	
ГОЛЮТЯК МИХАЙЛО (10), ГУМЕНЮК ФЕОДОСІЙ (6), КОСОВА ОКСАНА (1), КОСЬЯНЕНКО КАТЕРИНА (5), МАРТИНЮК ЛЮБОМИР (2), НЕМИРА ВОЛОДИМИР (3), СКИЦЮК ОЛЕНА (7-8)	
Зміст журналу за 2020 рік	12